

BURSA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME HİZMETLERİ
ARGE BİRİMİ

KALEMİMDEN DÖKÜLENLER
“Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi”

1. PROJENİN AMAÇLARI

Kalemimden Dökülenler Projesinin temel amacı, İlkokul ve Ortaokul öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerini geliştirmek, öğrencilerin kendini ifade etmelerinin, iletişim ve sosyal becerilerinin gelişmesini desteklemektir. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirerek toplumsal duyarlılık ile yorumlama bilgi ve becerisi kazandırmak amaçlanmaktadır. Bu yolla öğrencilerin analitik düşünen, düşündüğünü doğru ve açık bir şekilde ifade eden, algılama gücü yüksek, yorum ve sentez yapabilen, sorgulayan, tartışan, doğruların tek noktadan değil çeşitli bakış açılarıyla ortaya çıkacağını kavramış, güzellik duygusu ve estetik anlayışı gelişmiş, kültürlü, milli ve manevi değerlere sahip yüksek karakterli bireyler olarak yetiştirilmesine katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Bu proje ile Bursa ilinde yazılı anlatım becerisi kazanmış örnek bir topluluk dolayısıyla kendisini doğru şekilde yazılı ifade edebilen bir toplum oluşturulması amaçlanmıştır.

2. ÖZEL AMAÇLAR

Bu proje ile Bursa ili Yıldırım, Osmangazi ve Nilüfer ilçelerinde gönüllük esasına göre belirlenen 9 farklı kurumda ilkokuldan 4. sınıflar ortaokuldan 6. ve 7. Sınıfların yazılı anlatım becerisinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Projenin özel amacı öğrencinin haftada bir yazma etkinliği yapmasını sağlamaktır. Planlanan etkinliklerle öğrenci ayda minimum 4 yazılı ürün ortaya çıkaracaktır.

Sonuçta yazılı anlatım becerisi, bilinçle bilinçaltının birleşip bütünleşmesine yardımcı olan bir tür ruhsal-sinirsel kas etkinliğidir. Yazma, insanoğlunun en güçlü iletişim araçlarından biridir ve yazma becerilerinin gelişmesi okul içi ve okul dışı başarının anahtarıdır. Bundan başka yazma; zaman ve mesafe bakımından uzakta olan insanlarla iletişim kurmayı sağlar, Bilgiyi edinme, sunma ve aktarma aşamalarında inanılmaz fırsatlar sunar, Bireylerin bir konu hakkındaki bilgilerini artırmak ve eleme yapmak için güçlü bir araçtır. Yazmak, düşünceyi damıtır, berraklaştırır ve netleştirir. Yazı yazmak zor, belli bir birikim ve bilgi isteyen bir uğraştır. Bu zor uğraşı bireylerin isteyerek ve severek yapabilecekleri alışkanlığa dönüştürmenin yolu, ilköğretimde ve ortaöğretimde verilen yazma becerisine yönelik eğitime bağlıdır. Bu becerinin öğretimi zaman gerektiren zorlu bir süreçtir. Yazma becerisi planlı ve bilinçli bir şekilde öğretilmelidir.

3. PROJENİN HEDEFLERİ

- Öğrencilerin hayat boyu kullanacakları yazma becerisini kazanmaları, bu beceriyi kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirilmeleri, etkili yazılı iletişim kurmaları, Türkçe sevgisiyle istek duyarak yazma alışkanlığı edinmelerini sağlamak.
- Düşünme, anlama, sıralama, sınıflandırma, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, yorumlama, analiz-sentez yapma ve değerlendirme becerilerini geliştirmek.
- Öğrencilerin duygu ve düşünceleri ile bir konudaki görüşlerini veya tezini yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmelerini sağlamak.
- Bilgiyi araştırma, keşfetme, yorumlama ve zihinde yapılandırma becerilerini geliştirmek.
- Öğrencilere yazma sürecini içselleştirmek, yazma istek ve zevki kazandırmak.

- Öğrencilere Türk dilini sevdirmek; onları, Türkçeyi bilinçle, özenle ve güvenle kullanmaya yöneltmek.
- Yazma eğitimini okul içi çalışmalarla sınırlı bırakmamak, öğrencilerin okul dışında da yazma alışkanlığı kazanmasını sağlamak.
- Kelime dağarcığını zenginleştirerek, sözcüklerin doğru yazılışını, doğru yazım yoluyla doğru söylenişini öğretmek
- Bilgi teknolojilerini güvenli bir şekilde kullanarak bilgi edinme, oluşturma ve paylaşma becerilerini geliştirmek.

4. DAYANAK

Milli Eğitim Bakanlığının 2015-2019 Stratejik Planında ‘Bütün bireylere çağın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışın kazandırılması ile girişimci, yenilikçi, yaratıcı, dil becerileri yüksek, iletişime ve öğrenmeye açık, özgüven ve sorumluluk sahibi, sağlıklı ve mutlu bireylerin yetişmesine imkan sağlamak’ stratejik amaç olarak yer almaktadır. Söz konusu amaçta belirtilen ‘yaratıcı ve dil becerileri yüksek’ ifadesinin karşılık bulmasında en önemli araç bireyin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesindedir. Yazma becerisi yaratıcı düşünme becerisi ile yakından ilgilidir. Yaratıcı düşünme daha önce aralarında ilişki kurulmamış nesnelere ya da düşünceler arasında ilişki kurulmasıdır. Yazılı anlatım sırasında da çoğu kez birçok düşünce ve hayal arasında daha önceden kurulmamış ilginç ve akıcı ilişkiler kurulur ve yaratıcı düşünme işlemi pekiştirilir.

Eğitim ve Öğretim 2020’nin 4 ana hedefinden biri de ‘Eğitim ve öğretimin her aşamasında yaratıcılığın teşvik edilmesi’dir. Yaratıcı düşünmenin bir ürünü olan yazılı anlatım becerisinin önemi bir kez daha karşımıza çıkmaktadır. Unutulmamalıdır ki düşünceler ne kadar yaratıcı olursa olsun onları aynı yaratıcılıkta ifade etmek üzere doğru kelime, cümle ve anlatım şekilleri kullanılmazsa arzu edilen etkileycilik sağlanamayacaktır.

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve Ana Yetkinlikler Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyinin 18/12/2006 tarihli ve 2006/962/EC sayılı ‘Hayat Boyu Öğrenme İçin Anahtar Yetkinlikler’ hakkında tavsiye kararının ekinde ‘Hayat Boyu Öğrenme İçin Anahtar Yetkinlikler-Avrupa Referans Çerçevesi’ yer almaktadır. Bu çerçevede sekiz anahtar yetkinlik biri de ‘Anadilde İletişim’ yetkinliğidir. Bu yetkinlik ‘Kavram, düşünce, fikir, duygu ve olguları hem sözlü hem yazılı olarak ifade etme ve yorumlama ve eğitim-öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.’ Şeklinde açıklanmaktadır. Açıklamadan da anlaşılacağı üzere yazılı anlatım becerisine sahip olmak 21. Yüzyıl becerilerinden biridir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yapılan Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) sonuçları incelendiğinde 2003 yılından itibaren tekrar edilen sorular yapısal ve niteliksel olarak değerlendirildiğinde Türkiye’nin genel okuma puanının 2003’ten 2009’a artış gösterdiği; fakat Türkiye’den katılan öğrencilerin doğru yanıt genel ortalamasının %51’i geçemediği ve bu ortalamalarla OECD ortalamasının çok altında kaldığı anlaşılmıştır. Okuma ölçeğinde 2. düzey ve altında kalan Türk öğrencilerin çoğunluğu, üst düzey bilişsel işlemleri gerektiren, açık uçlu ve kısa yanıtlı sorularda seçenekli sorulara göre daha düşük doğru yanıt ortalaması elde etmişlerdir. Ayrıca açık uçlu sorulardaki ortalamalar, yazma becerisinde de zayıflık olduğuna ilişkin ipuçları sunmaktadır. Bu bakımdan ülkelerin eğitim sistemlerinin zayıf ve güçlü yönlerini karşılaştırmaya yarayan bu

sınavın sonuçlarının göz önünde bulundurulması; Anadil eğitimi özellikle de yazma eğitimi politikalarının da gereksinime bağlı olarak iyileştirilmesi gerekmektedir.

PISA sınavlarında anadilde yeterlilik alanındaki soruların doğru yanıtlanma oranı incelendiğinde Türk öğrencilerin büyük bir kısmı metne ilişkin kendi düşüncelerini ifade etmekte; bir savı akla vurarak gerekçelendirmekte, dünya bilgisiyle metni ilişkilendirmekte zorlanmaktadır. Metni okuduktan sonra ulaşılan sonuç ile kendi düşüncesini eleştirel ve akla uygun biçimde ifade etme becerilerini içeren yansıtma değerlendirme süreci, içyapısı gereği açık uçlu türdeki yanıtlama biçimiyle örtüşmektedir. Açık uçlu soru biçimi, yazma becerisini gerektirdiğinden bu sonuçlar, Türk öğrencilerin yazma becerisindeki yetersizliğini gözler önüne sermektedir.

Çağdaş okuma yaklaşımları da yazma becerisinin önemi üzerinde durmakta ve ancak yazma becerisinin kazanımıyla metinle etkileşip kendini ifade edebilen okurların yetiştirilmesi mümkün olabileceğini ifade etmektedir.

4. FAALİYETLER

4.1.1. Proje Ekibinin Oluşturulması

Proje Ekibi

Ekrem KOZ İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

Suat GÜRBÜZ İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE

Yasemin ESER İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE

Mehmet KÖYLÜ İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE

Ahmet ATASAYAR İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE

4.1.2 Yürütme Kurulunun Oluşturulması

Yürütme Kurulu

Oğuz ÖZYILMAZ: Akçalar Fahriye Sayarel İlkokulu/Ortaokulu Müdürü (Nilüfer)

Fatih KESER: Çalı İlkokulu/Ortaokulu Müdürü (Nilüfer)

Mehmet ŞEN: Cumalıkızık İlkokulu/Ortaokulu Müdürü (Yıldırım)

Cüneyt ÖZKURNAZ: Şehit Kara Pilot Yüzbaşı Hakan Tan İlkokulu/Ortaokulu Müdürü (Nilüfer)

Fazıl Ahmet KARACA: Kazım Karabekir İlkokulu Müdürü (Yıldırım)

Mahmut PORSUK: Sait Ete İlkokulu Müdürü (Yıldırım)

Cevat ÇELİK: İstiklal İlkokulu Müdürü (Osmangazi)

Sema ÖZTÜRK: Şehit Zeki Burak Okay Ortaokulu Müdürü (Yıldırım)

Nihan TOPTAN: 23 Nisan Ortaokulu Müdürü (Osmangazi)

Turgut ANŞİN: Eşref Ergin İlkokulu/Ortaokulu Müdürü (Nilüfer)

4.2. Faaliyet Hazırlıklarının Yapılması

Projemize gönüllü olarak 9 farklı okul katılmıştır.

Belirlenen 9 pilot okulda, ilkokuldan 4. Sınıflar, ortaokuldan 6. ve 7. Sınıflar olacak şekilde öğrenciler belirlenecektir. Seçilen okullarımızın her birinde projenin koordinatör öğretmeni olacaktır. Koordinatör öğretmenlerimiz okullarında projenin sorumlusu ve yürütücüsüdür.

4.3. Faaliyetlerin Belirlenmesi

Proje ekibi tarafından çalışma takvimi belirlenmiştir. Proje süresince ana başlıklar belirlenmiş, ana başlıklara uygun uygulama kılavuzu hazırlanmıştır. Hazırlanan kılavuzdaki etkinlikler sınıf içi uygulamalardan oluşmaktadır. Sınıf içinde eğitim süreçleri içerisinde kullanılan materyaller dışında herhangi bir materyal kullanılmayacaktır.

Okullarda proje uygulamasından görevli her öğretmen Mayıs ayı içinde etkinliklerin sunumu ve paylaşılmasına katılacaktır.

Projenin gerçekleşeceği okullarda öğrencilere proje öncesi, uygulama sırası ve proje bitiminde yazılı anlatım becerileri değerlendirme ölçeği uygulanacaktır. Ölçeklerin değerlendirilmeleri sonrasında kazanımların gerçekleşme düzeyi belirlenecektir. Uygulanan ölçekler projenin yürütücüsü tarafından değerlendirilecektir. Öğrenciler yazılı anlatım becerilerinin gelişmesi için yapılan etkinlikleri 'Etkinlik Kılavuzu' da bulunan 'Akran Değerlendirme Formu' nu kullanarak da değerlendirebileceklerdir.

Proje ekibi tarafından hazırlanan çalışma takvimi şu şekildedir.

OCAK 2018	Yazılı Anlatımda Motivasyonu Destekleyen Kolay Yazma Etkinlikleri
ŞUBAT 2018	Yazılı Anlatımın Aşamaları ile İlgili Teknikler ve Stratejiler (Ayın son haftasında Yazma Becerileri Süreç Değerlendirmesi Yapılacaktır.)
MART 2018	Yazılı Anlatımın Aşamaları ile İlgili Teknikler ve Stratejiler
NİSAN 2018	Yazılı Anlatımı Geliştiren Teknikler
MAYIS 2018	Yazılı Anlatımı Geliştiren Teknikler

HAZİRAN 2018	Yazma Becerileri Değerlendirme Ölçeği Sunum/Yayınlama/Paylaşma
-----------------	---

5. PROJENİN UYGULAMA SÜRESİ

2017/2018 Eğitim-öğretim yılı Ocak ayında pilot uygulama olarak başlamasına ve sonuçlarının değerlendirilmesiyle 2018/2019 Eğitim-öğretim yılında da devamı ve yaygınlaştırılması ön görülmüştür.

6. PROJENİN İLKELERİ

- Geliştirilebilir ve sürdürülebilir olması,
- Anlaşılabilir ve kolay uygulanabilir olması,
- Hedef kitleyi olumlu yönde harekete geçirebilir olması,

7. PROJE ETKİNLİKLERİ

Türkçe dersi kazanımlarını destekleyici yönde hazırlanan projede Yazılı Anlatım Becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler sınıf içi ve sınıf dışında olacak etkinlikler şeklinde planlanmıştır.

7.1.Sınıf içi Etkinlikler:

Proje ekibi tarafından sınıf içi uygulanacak etkinliklerin kılavuzu hazırlanmıştır. Hazırlanan kılavuzda etkinlikler belirtilen haftalardan fazla olacak şekilde hazırlanmış. Öğretmene öğrencinin düzeyine göre seçme hakkı vermiştir. Okullarında Projeyi yürüten öğretmenler hazırlanan etkinliklerin içeriğini sınıf düzeyine göre uyarlayabilecek yazılı anlatım becerisini geliştirecek farklı etkinlikler de yapabilecektir. Hazırlanan etkinlik kılavuzu projenin web portalı üzerinden erişime açık olacaktır. Öğrencilerin sınıf içinde yapacakları etkinliklerden öğretmen tarafından seçilenler portal üzerinden paylaşılacaktır.

7.2.Sınıf dışı Etkinlikler:

Mart ayı içerisinde Kitap Fuarına katılım planlanmıştır.

Mart ayı içerisinde Nilüfer Belediyesinin Yaratıcı Yazarlık Atölyeleri ziyaret edilecektir.

Nisan Ayı içerisinde İl Milli Eğitim Tarafından uygun görülen yerlere 'Doğa gözlemi yaparak yazma etkinliği kapsamında piknik düzenlenecektir.

Nisan Ayı içerisinde hazırlanan etkinliklere yönelik Yaratıcı Yazma yarışmaları düzenlenecektir.

Mayıs ayı içerisinde de proje boyunca yapılan etkinlikler sergilenecektir. Yapılan etkinliklerin sergisi İl Milli Eğitim tarafından belirlenen yerde ve salonda gerçekleştirilecektir.

8. YAYGIN ETKİ ve SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Öğrencilerin okul yaşamında öğrendiklerini gündelik yaşa durumlarına aktarma becerilerinin ve herhangi bir problem durumuyla karşılaştıklarında bunları çözme becerilerinin ölçülmesi; ayrıca öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen faktörlerin araştırılması amacıyla 2015 tarihinden itibaren ‘Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi’ (ABİDE) projesi yürütülmektedir. 2017-2018 Eğitim –Öğretim yılında ABİDE Projesi ile belirlenen pilot illerde 4.7. ve 9. Sınıflarda ‘Yazılı Anlatım Becerileri Değerlendirilmesi’ uygulaması hayata geçirilmiştir. Bir sonraki eğitim öğretim yılında ise tüm illerde uygulanacak olan ‘Yazılı Anlatım Becerileri Değerlendirilmesi’ uygulamasına Bursa ili ‘Kalemimden Dökülenler’ projesi ile önceden hazırlanmış olacaktır.

Proje sayesinde müfredatla elde edilen kazanımların uygulamaya yönelik olarak kullanılması, bilgi ve becerilerin günlük hayattaki problemleri çözecek şekilde anlatım teknikleriyle pekiştirilmesi sağlanacaktır.

9 pilot okulda uygulanacak projede yaklaşık 500 öğrenci ‘Kalemimden Dökülenler Projesi’ ile yazılı anlatım becerilerini geliştirecek, yapılan çalışmaların diğer okullar için de örnek teşkil etmesi sağlanacaktır.

9. PROJENİN ÇIKTILARI

Proje uygulayıcısı öğretmenler Yazılı Anlatım Becerileri çalışmaları yaparken öğrencilerin fotoğraflarını çekecekler ve proje için her okulda bir fotoğraf albümü oluşturacaktır.

Mayıs ayı içerisinde de çalışmaların sergilenmesi sağlanacaktır. İlkokul öğrencileri resimli masal kitabı yazacaklar ve basımı gerçekleştirilecektir. Ortaokul öğrencileri ise belirlenen temalarda hikaye kitabı yazacaklar ve basımı gerçekleştirilecektir.

10. PROJE DEĞERLENDİRME

Projede görev alan öğretmenler tarafından belli dönemlerde değerlendirme toplantıları yapılarak öneriler, tavsiyeler ve uygulamalar paylaşılarak ortak çalışma zeminin oluşması sağlanacaktır.

11. PROJENİN BÜTÇESİ

Kalemimden Dökülenler Projesinde yapılan her etkinlik pilot okulların kendi imkanları ile karşılanacaktır.